

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI CỦA LUẬT CHỨNG KHOÁN 2019

PHƯƠNG UYÊN

Sau gần 10 năm thi hành, Luật Chứng khoán 2006 được sửa đổi bổ sung năm 2010 (Luật Chứng khoán 2006, sửa đổi 2010) dần bộc lộ những điểm bất cập, không còn phù hợp với sự phát triển của nền kinh tế cũng như không còn tương thích với sự thay đổi của các văn bản pháp luật liên quan. Do đó, ngày 26/11/2019, Quốc hội đã thông qua Luật Chứng khoán 2019 thay thế cho Luật Chứng khoán 2006, sửa đổi 2010 và chính thức có hiệu lực vào ngày 01/01/2021. Một số điểm mới đáng chú ý trong Luật Chứng khoán 2019 bao gồm:

Thay đổi điều kiện trở thành công ty đại chúng: Theo đó, công ty cổ phần là công ty đại chúng nếu thuộc một trong hai trường hợp sau đây: (i) Có vốn điều lệ đã góp từ 30 tỷ đồng trở lên và có tối thiểu là 10% số cổ phiếu có quyền biểu quyết do ít nhất 100 nhà đầu tư không phải cổ đông lớn nắm giữ; hoặc (ii) Đã thực hiện chào bán thành công cổ phiếu lần đầu ra công chúng theo quy định của pháp luật.

Bổ sung các điều kiện áp dụng cho chào bán cổ phiếu ra công chúng: Luật mới đã tách biệt điều kiện chào bán lần đầu của công ty cổ phần và điều kiện

chào bán thêm cổ phiếu của công ty đại chúng về hoạt động kinh doanh, cổ phiếu phát hành, mức vốn điều lệ/tỷ lệ cổ phiếu chào bán. Đơn cử, với điều kiện về hoạt động kinh doanh, trong trường hợp chào bán cổ phiếu lần đầu ra công chúng, doanh nghiệp phải có lãi trong 02 năm liên tục liền trước năm đăng ký chào bán và không có lỗ lũy kế tính đến năm đăng ký chào bán; trong khi với trường hợp chào bán thêm cổ phiếu ra công chúng, doanh nghiệp chỉ cần có lãi trong năm liền trước năm đăng ký chào bán và không có lỗ lũy kế tính đến năm đăng ký chào bán.

Bổ sung thêm một số hành vi bị nghiêm cấm như sử dụng một hoặc nhiều tài khoản giao dịch của mình hoặc của người khác để thực hiện việc mua, bán chứng khoán nhằm tạo ra cung, cầu giả tạo; kết hợp tung tin đồn sai sự thật, cung cấp thông tin sai lệch ra công chúng để thao

túng giá chứng khoán; sử dụng tài khoản, tài sản của khách hàng khi không được khách hàng ủy thác hoặc trái quy định của pháp luật hoặc lạm dụng tín nhiệm để chiếm đoạt tài sản của khách hàng.

Đổi mới cơ chế thành lập công ty chứng khoán, công ty quản lý quỹ đầu tư chứng khoán: Luật Chứng khoán 2019 đã tách việc đăng ký kinh doanh chứng khoán và đăng ký doanh nghiệp thành 02 bước riêng biệt. Theo đó, sau khi được Ủy ban Chứng khoán Nhà nước cấp Giấy phép thành lập và hoạt động kinh doanh chứng khoán, công ty chứng khoán, công ty quản lý quỹ đầu tư chứng khoán phải đăng ký kinh doanh tại Cơ quan đăng ký kinh doanh theo Luật Doanh nghiệp. Trước đây, Giấy phép thành lập và hoạt động cho công ty chứng khoán, công ty quản lý quỹ đầu tư chứng khoán đồng thời là Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh.

Một số bình luận và khuyến nghị

Thứ nhất, việc nâng điều kiện chào bán chứng khoán ra công chúng, ví dụ như nâng mức vốn điều lệ đã góp tối thiểu tại thời điểm đăng ký chào bán lên 30 tỷ đồng Việt Nam, mở tài khoản phong tỏa nhận tiền mua cổ phiếu của đợt chào bán... là những thay đổi phù hợp với thông lệ quốc tế, cũng như quy mô của thị trường chứng khoán. Việc sửa đổi, bổ sung điều kiện nói trên sẽ góp phần nâng cao chất lượng, sự ổn định và minh bạch thông tin của công ty đại chúng.

Thứ hai, hiện nay tính chất, mức độ vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán ngày càng phức tạp và tinh vi, ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động của thị trường chứng khoán, đe dọa nghiêm trọng đến lợi ích của nhà đầu tư. Do đó, việc bổ sung các hành vi bị cấm trong hoạt động kinh doanh chứng khoán sẽ góp phần ngăn ngừa, răn đe hành vi vi phạm, đồng thời đảm bảo tương thích với quy định về hành vi phạm tội trong lĩnh vực chứng khoán của Bộ luật Hình sự.

Thứ ba, việc tách bạch cơ chế đăng ký doanh nghiệp – đăng ký kinh doanh chứng khoán sẽ khắc phục hạn chế của Luật Chứng khoán 2006, sửa đổi 2010, tạo khung pháp lý để cơ quan quản lý có thể chấm dứt hoạt động kinh doanh chứng khoán trong trường hợp các doanh nghiệp kinh doanh chứng khoán vi phạm điều kiện về duy trì hoạt động nghiệp vụ; khi đó doanh nghiệp vẫn đảm bảo có tư cách pháp nhân để giải quyết các nghĩa vụ còn tồn đọng với các bên có liên quan. Đồng thời, quy định này giúp tích hợp được thông tin liên quan đến việc thành lập, thay đổi trong hoạt động của doanh nghiệp kinh doanh chứng khoán trên hệ thống thông tin quốc gia về đăng ký doanh nghiệp, từ đó hỗ trợ việc tìm kiếm những thông tin công khai về các doanh nghiệp này.

Nhìn chung, những điểm mới trong Luật Chứng khoán 2019 hướng tới mục tiêu bảo vệ quyền và lợi ích của nhà đầu tư (trong đó có cổ đông thiểu số), nâng cao chất lượng chứng khoán chào bán và trách nhiệm của doanh nghiệp đối với nhà đầu tư và cộng đồng. Các doanh nghiệp cần cập nhật các quy định mới để đảm bảo hoạt động kinh doanh phù hợp với quy định pháp luật. Với những doanh nghiệp kinh doanh chứng khoán đã được cấp giấy phép thành lập và hoạt động kinh doanh chứng khoán trước ngày Luật Chứng khoán 2019 có hiệu lực cần phải bảo đảm đáp ứng các điều kiện cấp phép theo quy định tại điều khoản chuyển tiếp để duy trì hoạt động bình thường của doanh nghiệp.

NHQuang&Cộng sự sẽ tiếp tục cập nhật và phân tích khi các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Chứng khoán được ban hành trong thời gian tới.